

Gävle-Dala Natur

Biologiska Mångfaldens Dag

Målet med Biologiska mångfaldens dag är att det ska bli en naturens högtidsdag där den naturliga mångfalden hyllas, samtidigt som hoten tas på allvar och lyfts upp i debatten.

- Vår dröm är att folk ska gå man ur huse för att vara med på aktiviteter den 22 maj varje år och att det i samband med Biologiska mångfaldens dag diskuteras vikten av att gynna en artrik natur på högsta politiska nivå. Vi vill se barnfamiljer leta fjärilar och politiker leta angreppsvinklar för att rädda dem!

Läs mer på www.biomfdag.se

Se kalendarier för aktiviteter i Gävleborg och Dalarna.

Bina viktigare än socker

Cirka var tredje tugga vi äter och runt 70% av antalet grödor är helt eller delvis beroende av insektpollinering, skrev bl a Johan Landgren, engagerad medlem i Falun i en debattartikel i Svenska Dagbladet.

Det finns ingen gråzon när det kommer till överlevnad. Bina och därmed vår framtida matförsörjning hotas, då kan vi inte ge dispens till sockerodlare att använda bekämpningsmedel som är farliga för bin. Vi borde dessutom minska sockerkonsumtionen för folkhälsan.

Foto: Gyorgy Varga AP

Detta och annat påverkansarbetet ledde till att Kemikalieinspektionen drog tillbaka dispensen för det mycket giftiga imidaklopid, en s k neonicotinoid.

Konferens om biologisk mångfald

3 juni, Naturum Dalarna i Siljansnäs

Ur programmet:

- * Vägkanter och biologisk mångfald, Trafikverket
- * Vad gör Leksand för biologisk mångfald och mot invasiva arter Åsa Rydell, kommunekolog
- * Utflykt till vägkanter i Leksands omnejd

Inbjudan: <http://dalarna.naturskyddsforeningen.se>

Anmälan senast 26 maj via <http://alturl.com/hytsg>

Operation Rädda bina!

Naturskyddsföreningen startar en gräsrotsrörelse för att skapa mer blomrika marker i Sverige. Häng med!

2018 lyckades vi få folk runtom i landet att sätta upp 6500 vildbihotell i kampanjen bivänlig.nu. Nu vill vi att ännu fler förvandlar gräsmattor till blommande marker, planterar biväxter och bygger bostäder åt vilda bin.

2019 satsar vi stort på biologisk mångfald och medborgarforskning. Läs mer på www.raddabina.nu Här kan du rapportera in tre konkreta åtgärder till forskningen:

1. Gör om minst 1 m² av din gräsmatta till äng
2. Plantera bivänliga blommor i din rabatt/balkong
3. Sätt upp ett vildbihotell eller skapa en sandbädd åt vilda bin

Vi uppmanar och utmanar kommunerna att gå före genom att anlägga ängar eller blomsteråkrar på t ex nyetablerad industrimark eller gå över till långgräskötsel på grönytor och parkmark. Vi kommer också att ta fram ett aktivitetspaket som går att använda under utåtriktade aktiviteter.

eva.lindberg@naturskyddsforeningen.se

jon.pelling@naturskyddsforeningen.se

isak.isaksson@naturskyddsforeningen.se

Biosfärkandidat Voxnadalen

Biosfärområden är noga utvalda områden med höga natur- och kulturmiljövärden. De utgör plattformar för lokal samverkan och spridning av goda exempel för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling. Idag finns 686 biosfärområden i 122 länder, varav fem i Sverige: Vattenriket Kristianstad, Vänerskärsgården med Kinnekulle, Östra Vätterbranterna, Blekinge Arkipelag och Nedre Dalälven. Kandidater Vindelälven-Juhtadahka och Voxnadalen. Beslut tas 19 juni. Läs mer på www.voxnadalen.org

Biosfärområdet omfattar en stor del av Voxnans avrinningsområde, inom delar av Ovanåkers, Ljusdals, Bollnäs och Rättviks kommuner. Visionen är "Voxnadalen – en bra bit av vär(l)den".

Kommunerna, Region Gävleborg, Högskolan i Gävle, Högskolan Dalarna och ett flertal intresseorganisationer förutom oss ger en neutral plattform för bred samverkan kring lokala hållbarhetsfrågor. Vi får också chansen att knyta kontakter med och ta del av erfarenheter från andra biosfärområden.

Voxnadalen prioriterar tre fokusområden:

- 1) **Skogen som hållbar resurs**, temadag i höstas
- 2) **Levande vatten**, temadag planeras
- 3) **Ett öppet och levande landskap**, bl a workshop "Samverkansmöjligheter för småskaliga livsmedelsproducenter i Voxnadalen", samverkansprojekt med Bollnäs kommun "Mångfalden i din trädgård" och inventering av fåbodrar.

Att samverka med övriga intressenter – som kan ha både gemensamma och motstridiga åsikter i olika frågor som rör den långsiktiga utvecklingen av biosfärområdet Voxnadalen – ger möjligheter till ökad förståelse för varandras argument. I förlängningen ger det också möjligheter att hitta lösningar, kompromisser eller nya angreppssätt.

Jag inspireras av de åsiktsutbyten som kommer av de olika representanternas bakgrund och intressen.

Att bara diskutera med dem som har liknande synsätt begränsar möjligheten att se helheten.

Ingen förändring sker om inte människor kommer med på tåget utifrån sina egna drivkrafter och motivation för förändring.

Foto: Inga-Lill Carlsson

Utgångspunkten är att vi alla vill åstadkomma förbättringar, är rädda om vår livsmiljö och vill se ett hållbart samhälle.

Vi har möjligheter att lära av varandra och att stärka varandras budskap. Samverka för att sprida kunskap om olika sätt att öka hållbarheten och bevara mångfalden i vårt sätt att bruka naturens resurser för att även i framtiden kunna njuta av en oförstörd miljö!

Inga-Lill Carlsson inga-lill.carlsson@aycee.se
Styrelseledamot och repr. för Naturskyddsföreningen Gävleborg i biosfärkandidat Voxnadalen

Hälsinglands flora

Utges i maj i två linneband om sammanlagt nästan 1200 sidor. Floran är ett rikt illustrerat praktverk och länge efterlängtat i hela Hälsingland. Texten bygger på personliga observationer och vetenskapliga fakta. Vackra närbilder på ståndare och pistiller omväxlar med bilder på natur och miljö. Författarna är Anders Delin, Björn Wannberg och Arnold Larsson.

Foto: Alf Pallin och Stefan Olander

DEL 1: NATUR OCH VEGETATION
DEL 2: ARTER

Berättande texter ger både överblick och detalj, och generöst med kartor och klustertabeller gör Hälsinglands flora till en riktig botanisk långkörare. Fotomaterialet är vackert och undervisande.

TALLEN och HJORTTRONET är de två växter som valts att pryda florans båda omslag.

Floran kommer att kunna köpas genom <https://svenskbotanik.se>, i bokhandeln och på vissa muséer. Även lokala bokombud inom Gävleborgs Botaniska Sällskap kan ha florans till försäljning. Priset är ej fastställt än, men omkring 400-500 kr får man räkna med.

Boksläpp 25 maj kl 10-14 på Bollnäs bibliotek med tal av bl a Thomas Tidholm. Här kan du köpa boken till specialpris!

Meddela din e-postadress!
till medlem@naturskyddsforeningen.se

Vill du inte ha e-post från oss?
Skicka e-post med NEJ i rubriken till adr. ovan.

Hållbar vindkraft i Dalarna

16 april 8:30-15:30 Galaxen, Borlänge
OBS! även live-sändning

Riksdagen har beslutat att Sverige år 2040 ska ha 100% förnybar el. För att nå det målet måste vi bland annat öka vindkraftsproduktionen.

Hur ska energiomställningen gå till och var ska den förnybara energin komma ifrån? Vad krävs för att göra svensk industri klimatneutral och vad kan vindkraften bidra till? Hur kan man bygga vindkraft på ett hållbar sätt och hur påverkas fåglar och fladdermöss av allt fler vindsnurror?

Deltagandet inkl. lunch och fika är kostnadsfritt.

Anmälan senast 29 mars via <http://alturl.com/ud6r4>

Kurser i hyggesfritt skogsbruk

Detta kostnadsfria utbildningsprogram för hyggesfritt skogsbruk genomförs i Lofällan ekopark cirka 2,5 mil från Falun. Målgrupper är skogsägare, virkesköpare, entreprenörer och andra yrken inom skogsbruket.

Lör 13 april: Grundkurs
Mån 15 april: Grundkurs

Tis 14 maj: Forts.kurs Naturnära skogsbruk
Mån 20 maj: Forts.kurs Luckhuggning och blädning
Fre 24 maj: Forts.kurs Naturkultur
Mån 10 juni: Forts.kurs Kvalitetsskogsbruk

Mer info: lasse.pedersson@rosevo.se, 070-37 44 337
och <http://lofallan.se/kurser-hyggesfritt/>

Foto: Annevi Sjöberg

Foto från tidigare kurs om hyggesfritt skogsbruk i Stjärnsund

Ett hållbart liv

Visst händer det att man känner sig uppgiven i miljöfrågorna? Eller vill du bara ha ännu mer inspiration? Då kan hjälpen finnas i boken Naturskyddsföreningens guide till Ett hållbart liv som var årets bok från Naturskyddsföreningen 2018. Den ger många konstruktiva tips att pröva på vägen mot ett mer hållbart samhälle.

I januari besöktes kretsen i Gävle av årsbokens författare Johanna Stål. Hon höll ett uppskattat föredrag kring ett personligt urval av bokens 365 tips. Åhörarna fick förslag som att bli vän med sina grannar, att handla saker i andra hand i första hand eller om man måste köpa nytt - välja det som producerats i EU där miljökraven är högre än på många andra håll. Boken innehåller mycket mer än det som redan är uppenbart för erfarna miljövänner.

Åhörarna på det välbesökta föredraget fick sig en tankeställare om hur man kan bli en plusenergimänniska som ger mer än man tar. Det behövs fler positiva förebilder!

Du kan låna boken på ett bibliotek nära dig, men den går också att köpa i bokhandeln eller på riksföreningens webbplats. Köper du boken så är rådet att låna ut den eller ge bort den när du är färdig med den.

Text och foto: Jan Östlund

Riks aktiviteter

27/4 STOCKHOLM Vattensamling

Heldag i Stockholm med föredrag och diskussioner om viktiga vattenmiljöfrågor i såväl hav, sjö som andra våta miljöer. mia.svedang@naturskyddsforeningen.se

10-12/5 KRISTIANSTAD Rikskonferens Anmälan senast 31 mars. <https://www.naturskyddsforeningen.se/rikskonferens/2019/program>

Klimatkonferens för ökat engagemang

Vi måste öka takten i omställningen! Så inledde Naturskyddsföreningens klimatchef David Kihlberg sin föreläsning.

– Vi är på väg mot 3 graders uppvärmning med dagens utsläpp. Det får förödande konsekvenser. Vi är över 1 grad nu och kanske når vi 1,5 grad redan 2030.

– Vi måste få ner utsläppen till så nära noll som möjligt – fort, men även fånga in och lagra koldioxid från tidigare utsläpp. Vi kan inte bara ersätta utan måste samtidigt minska. Alla utsläpp räknas. Man kan inte kompensera en flygresor med att plantera skog till exempel, sa David.

- Vi ser ett växande engagemang. Runt 20% i en kritisk massa behövs för att sätta saker i rullning. Nu ser vi lite av en Greta-effekt – plötsligt händer det!

Det här kan du göra:

- * känn styrkan i att vi är många
- * läs på och minska dina utsläpp
- * påverka din omgivning familj, vänner, skola, förening
- * ställ krav på politikerna "jag väljer cykeln, men du måste bygga cykelbanor"
- * sätt press på kommunala klimatmål och en kolbudget för att klara 1,5 gradersmålet, som Borlänge, Falun Säter. Se www.nettonoll.se för fler tips till kommuner.

Protect our winters och Vasalöpare för snön föreläste

också och så hölls en uppskattad gruppdiskussion. Konferensen lockade ca 90 deltagare och Dalarnas klimatsätverk fick ett rejält tillskott.

Foto: Lillian Lundin Stöt

Läs hela referatet på Dalarnas hemsida.

Artikel i SvD om Sälens flygplats

Den 2 mars hade Svenska Dagbladet en lång artikel om flygplatsen med bl a Naturskyddsföreningen Dalarnas kritik. Reportaget ledde också till en intervju i Vagabond om järnväg till Sälen.

Rovdjursträff Gävleborg

Linda Thelin, Rovdjurscentret De 5 stora, föreläste och länsförbundets representanter i viltförvaltningsdelegationen presenterade sig.

Snöänglar åkte Vasaloppet för klimatet

- Vi fick ihop två stafettlag och tre åkare i Vasaloppet som åkte utklädda till änglar, berättar Lillian Lundin Stöt. Jättekul!

- Vi riktade också kritik mot Vasaloppets huvudsponsor Preem som i och med utbyggnaden av raffinaderiet i Lysekil blir Sveriges största utsläppare av koldioxid med 3,4 miljoner ton per år!

Foto: Birgitta Johansson

Klimatet och omställningen

- Vi har låst in oss i en fossilberoende livsstil, sa Staffan Laestadius, prof em KTH. Materialomsättningen fördubblas var 25:e år. Fossilbränsleanvändningen ökar i samma takt. Vi ser inga tecken på att detta avtar.

Den nödvändiga omställningshastigheten är en minskning med 7% per år. Vi har hittills släppt ut ca 2 200 Gton koldioxid och har ca 700 Gton kvar till oss, våra barn och framtida generationer!

- Vi styr mot en katastrofkurs. Förutsättningarna för mänskligt liv kommer att ändras och det blir stora påfrestningar på samhällssystemen. Det här är lite för stort för att ta in, lite för stort för att prata om vid middagsbordet. Vi går mot samhälleligt sönderfall via tex orkaner, översvämningar, hetvågor, gigantiska regn.

- Detta kan förhindras med en **klimatmobilisering** i likhet med världskrigen. Halvera flygandet och bilåkandet, storsatsning på tåg, buss och sjötransporter, halvera bifätandet, förbjud plaster, mångdubbla vindkraften, stor satsning på vätgas/stål och en omfattande skatteväxling är några av mina förslag.

Läs hela referatet på Dalarnas hemsida.

Natursnokarna Falun

Välkomna till våra familjeaktiviteter!

14/4 Tema: Fåglar. Vilka flyttfåglar har kommit tillbaka? Vi lyssnar och spanar! Ta med eget fika och kikare, om du har!

19/5 Tema Vad är det vi ser? Vi kollar arter, leker och du kan ta Naturfalken. Ta med eget fika, men vi bjuder på krabbelurer!

Samtliga ovan: kl 10-12 samling ovanför P till Rottneby Naturreservat. Kontakt Natursnokarna Falun: Eva Bååth-Holmqvist, 070-355 11 98

Kalendarium

Dalarna

<http://dalarna.naturskyddsforeningen.se>
www.facebook.com/naturskyddsforeningen.dalarna

BORLÄNGE Titta på hemsidan borlange.naturskyddsforeningen.se och Facebook.

Varje Fredag FALUN Klimatmanifestation Stora torget kl 16. FB Fridays For Future Dalarna

Varje Fredag MORA Klimatmanifestation Gågatan kl 16 #fridaysforfuture <https://www.facebook.com/KlimatMora/prv@gstf.se>

Varje Fredag RÄTTVIK #fridaysforfuture kl 16 framför Kommunhuset. Samling, ev fika, på Baka Kaka kl 15.

april MALUNG-SÄLEN Föredrag om skogen med Sebastian Kirppu. Se annons i Malungsbladet.

april MALUNG-SÄLEN Botanisk utflykt till blåsipporna på Vålberget. Se annons i Malungsbladet.

www.naturskyddsforeningen.se/kladbyttardagen

6/4 FALUN Klädbyttardag

Kristineskolans gymnastiksal, Bergmästargatan 32B.

Inlämn: fredag 16-17.30 och lördag 10-11.15. Byte: lördag 11.30-14. Max. 5 rena, hela plagg. Kontakt: Christine Riedwyl Gottberg 070 2955160.

6/4 VÄSTERBERGSLAGEN Klädbyttardag Vuxenskolans lokaler, Storgatan 25 i Ludvika. Inlämning 11-12. Byte 12-13. Lämna 10 hela och rena plagg för byte till lika många!

6/4 MORA Klädbyttardag Folkhögskolan kl 11-14. Lämna hela, rena, kläder /accessorier och få byteskuponger. Inlämning 4/4 o 5/4 kl 16-18 el på lördagen. Obegränsad inlämning men du får max 10 kuponger. Fika. Det som blir över tas till skolans loppis. Kontakt: Berit Zetterqvist 070 6468967

6/4 ORSA Klädbyttardag Ungdomens Hus kl 12-14. Inlämning av kläder 11.30-12. Kontakt Birgitta Blomberg Quintino 076 7862150

6/4 ORSA Skidutflykt på Koppången Samling på Willys parkering kl 10. Heldag. Ta med matsäck. Kontakt: Per Ax 070 3068977 Emelie Drott

6/4 SÄTER Fågelmorgon kl 6-12. Samling kl 6 Gruvplan vid Säterdalens nedgång. Varma kläder, kikare och fika medtages.

19/4 GAGNEF Vårfågelutflykt Österfors kl 8 ICA Gagnefshallen. På åkrarna mellan Kyrkbyn och Österfors brukar flockar av vårfåglar rasta. Därefter vandrar vi i betesmarkerna vid älven. Området är en av Gagnefs bästa fågellokaler med stor variation av biotoper och kulturlämningar. Kontakt: Pelle Florell 070 3282383

19/4 RÄTTVIK Vårfågelexkursion Samling på Torget kl 8 för samåkning. Kontaktperson Christer Larsen 070 3064619

25/4 MORA Författarbesök Tomas Bannerhed som bl a skriver krönikor om fåglar i Sveriges Natur. I samarbete med och på Mora Bibliotek & Kulturhus kl 18. Fåglar och litteratur i en härlig blandning! Sonja 070 2414268

27/4 ORSA Vårbruk. Allmogekern Brantudden vid småbåtshamnen. Samling kl 9. Kontakt: Roland Öjeskog 070 2455375

28/4 FALUN Fagning av ängen i Stadsparken kl 10.

28/4 LEKSAND Utflykt till Forsbodarna med vacker utsikt över Flosjön. Medtag fika och kläder efter väder. Samåkning från kulturhusparkeringen i Leksand kl 10. Kontakt: Åke Tidigs 076 8247329 leksand.naturskyddsforeningen.se

4/5 MORA Fågelskådning på Sollerön Vi tar en rundtur på ön, till bl a Norrviken och Agnmyren. Samling kl 8 vid kyrkan på Sollerön. Ta med fika och gärna stövlar. Lasse 070 3903125

4/5 ORSA Fågelskådningens dag Lindängets fågelområde vid fågelplattformen. Medtag fika. Inställt vid regn. Kontakt: Per Ax 070 3068977

4/5 ORSA Naturvård på vår äng Brändan Åberga. Samling kl 9. Vi hjälps åt att städa och röja. Kontakt: Roland Öjeskog 070 2455375 Håkan Rundström 070 6651385.

5/5 GAGNEF: Utflykt till Leksand Limsjön kl 8 ICA Gagnefshallen. Fågelskådningens dag firar vi vid Limsjön, som är Nedansiljans bästa fågelokal med flera fågeltorn. Kontakt: Pelle Florell 070 3282383

5/5 MALUNG-SÄLEN Fågelskådningens dag Annons i Malungsbladet

5/5 SÄTER Vårblommor Säterdalen kl 10-14.

I samarbete med Dalarnas Botaniska Sällskap tittar vi på vårblommor. Samling vid Gruvplan nedgång till Säterdalen kl 10. Bra skor och fika är bra att ha med.

11-12/5 LEKSAND Mässa Trädgård och uterum. Villa Långbers Tällberg. kl 10-17. Entré 80 kr. Barn gratis entré upp till 16 år i målsmans sällskap. Vi har monter om bin m.m.

11/5 MORA Vandring mellan fåbodar och till magisk canyon. Mellan Labb Djurberga och Stordammen i Skattungbyn med avstickare till canyon, ca 16 km. Samling kl 11.30 framför Skattunghandel. Åter ca kl 18. Vatten och matsäck. Martin 070 2853064

11/5 ORSA Naturvård på Frisks äng Bjus. Samling kl 9. Vi hjälps åt att städa och röja. Kontakt: Roland Öjeskog 070 2455375 Håkan Rundström 070 6651385.

12/5 RÄTTVIK Glisstjärnsdagen Samling vid fågeltornet kl 9. Kontaktperson Christer Larsen 070 3064619

13-18/5 MORA Bok- och spelbytarvecka Mora Kulturhus & Bibliotek. Kom med dina gamla spel/böcker och byt till något för dig. Gratis! Sonja 070 2414268

18/5 VÄSTERBERGSLAGEN Föreläsning om biologisk mångfald med Annevi Sjöberg. Grangärde sockenstuga kl 9. Rundvandring i naturmiljöer, slut 12.30. Samarr med Grangärdebygdens Intresseförening, GBI.

18/5 ORSA Naturvård på Grafskänget Skattungbyn. Samling kl 9. Vi hjälps åt att städa och röja. Kontakt: Roland Öjeskog 070 2455375

19/5 FALUN Bjursås Fagning Sågsbo kl 10. Vi vårstädar slätterängarna och tillverkar nya hässjor. Det finns några räfsor att låna, men ta gärna med egen om du har. Vi bjuder på fika! Om vädret tillåter spanar vi efter humlor. Kontakt: Mattias Ahlstedt 073 0395461

19/5 GAGNEF Mojesjön runt kl 6 Moje bystuga Vandring ca 4 km. Markerna öster om sjön utnyttjades förr för slätter, men är numera nästan igenväxta. Grova skor eller stövlar är lämpligt. Kp: Ragnar Nyberg 070 5406296.

19/5 MALUNG-SÄLEN Fågelutflykt till Tisjön Annons i Malungsbladet

22/5 FALUN Utflykt till Isalanäset Faluns nyaste kommunala naturreservat. Samling kl 18.30 på Posten-parkeringen för samåkning. Vi gör en rundvandring i reservatet under ledning av Richard Holmqvist och Urban Gunnarsson. Ta med fika! Kontakt: Eva Bååth-Holmqvist 070 3551198.

22/5 MORA Biologiska Mångfaldens Dag Alderängarna. Per Ax guidar politiker och allmänhet. Mat i det gröna. Prova att ta Naturfalken – "simborgarmärke" i artkunnskap. Samling kl 17 vid P Alderängarna längs rv 70 mot Älvdalen. Anmäl via <http://bit.do/eFtuQ> Senast 17 maj (Lisen 070 6754432 Lillian 070 2739155)

22/5 VÄSTERBERGSLAGEN Biologiska mångfaldens dag Vi gräver lupiner och informerar om dikesvård. Närmare information Monika Utter 070 5813460.

23/5 SILJANSNÄS Forskarföreläsning om järv med Jens Persson, SLU, på Naturum kl 18.

25-26/5 FALUN Bioblitz Backa våtmark. DABS, Länsstyrelsen m fl deltar. Info på <https://bioblitzdalarna.wordpress.com/>

25/5 ORSA Sådag på allmogeåkern Brantudden vid småbåtshamnen. Samling kl 9. Kontakt: Roland Öjeskog 070 2455375.

1/6 ORSA Naturvård äng Hällbergs fåbodar. Samling kl 9. Vi hjälps åt att städa/ röja. Kontakt: Roland Öjeskog 070 2455375 Håkan Rundström 070 6651385.

2/6 VÄSTERBERGSLAGEN Utflykt till Lejbergets naturreservat Guide Janolof Hermansson. Samling kl 9 vid Mossplan i Ludvika för samåkning. Beräknad tid 10-14. Info Monika Utter 070 5813460.

3/6 SILJANSNÄS Konferens biologisk mångfald. Se framsidan.

5/6 Naturnatta, se baksidan!

6/6 VÄSTERBERGSLAGEN Vi deltar med **bokbord vid Nationaldagsfirandet** i Stadsparken i Ludvika.

15/6 Vilda Blommornas Dag, se www.svenskbotanik.se och kommande nummer av Gävle-Dala Natur

Kalendarium

Gävleborg

<http://gavleborg-lan.naturskyddsforeningen.se>
www.facebook.com/naturskyddsforeningenigavleborg

GÄVLE Miljöfika! 4/4 och 2/5. Kl 18, Waynes coffee Södra Kungsgatan 12. **Naturvandringar** var fjortonde dag, ring Per Olof 073-035 85 42

Under våren/3 ggr **BOLLNÄS Café planet** Föreläsningar Hållbarhet. www.bollnas.naturskyddsforeningen.se
Tillsammans med Studieförbundet.

3/4 HOFORS-TORSÅKER Vilda växter Hofors
Barbro Risberg visar bilder på några av de 900 arter kärlväxter som vi hittat i kommunen och berättar om floran hon följt under lång tid. Björkhagsskolan kl 19.

6/4 GÄVLE Bytagrejer-dag Kulturhuset. Inlämning fre 15-17:30 samt Lö kl 11. Byte lör kl 12-15.
Flera kringaktiviteter t ex hållbart pyssel, elbil.
<https://www.facebook.com/events/300286740524150/>

6/4 SÖDERHAMN Klädbytdag Studieförbundet. Kl 9-12 inlämning av hela och rena kläder - högst 5 plagg/pers. Varje godkänt plagg, en bricka. 13-17 byte. Fika.

7/4 OCKELBO Efter länsstämman: Stefan Olander föreläser om **"Maten och mångfalden" och utflykt till Testeboån** där Tom Wistmyr guidar om återställningsarbetet i Pålströmmen-Långforsen. Plats: Åbyggeby landsbygdscenter, ca 4 km utanför Ockelbo. Se inbjudan på Gävleborgs hemsida.

9/4 GÄVLE Dialogmöte om det miljöstrategiska programmet. Gävle är idag Sveriges näst bästa miljökommun. Hur ser framtidens miljömässigt hållbara Gävle ut? Anmälan senast 2 april. Arr: Gävle kommun. Sök Miljöstrategiska programmet på kommunens hemsida.

9/4-21/5 HUDIKSVALLSregionens fågelklubb fågelexkursioner varje tisdag kväll kl 17.30 Utgångspunkt från Lillfjärdens utfodringsplats. De har också flera andra utflykter! Se mer på www.hfk.name.

9/4 samt 14/4 SÖDERHAMN Studiecirkel/Diskussionsmöten Hållbart liv. Studieförbundet kl 19.

15/4 GÄVLE Vad kan skomakaren hjälpa till att återanvända? Skomakaren Hans Koinberg berättar i skomakeriet och svarar på frågor om saker du har med dig. Ömma kläder rekommenderas! Anmälan senast den 14 april till Per-Olof, 0730 35 85 42 Kl 19. S. Kungsg. 14.

25/4 SÖDERHAMN Miljöfika Biblioteket kl 18. Med Jenny Eriksson.

2/5 GÄVLE Gäddfabriken i Järvsta sjöäng Biologen Lars Ljunggren från Sportfiskarna visar oss den våtmark som kommunen anlagt i samarbete med Sportfiskarna för att skapa lekplatser åt bl a gädda och havsöring. Chans till både lekande gäddor och vadarfåglar. Samling 18:30 vid P Måsbergets IP på andra sidan rondellen från Fjällbackens köpcentrum.

4/5 GÄVLE Ynäset, ön Hedesunda Samling kl. 10 vid Konserthuset, Gävle alt. "milstolpen" där vägen går ut till Y-näset kl. 10.40. Vi går stigen runt Y-näset som går genom mossrik "John Bauer-skog" och kommer ner till fina klippor vid Dalälven som breder ut sig i stora fjärdar. Tag med fika! Inga-Greta 070-35 49 489

4/5 HOFORS-TORSÅKER Fågeltornskampen
Fågeltornskampen är en tävling som äger rum i flera Nordiska länder den här dagen. Det lag som får flest arter blir segrare. Vårt lag finns i fågeltornet vid Bysjön från 05-13. Välkommen på ett kort eller långt besök.

4/5 BOLLNÄS Fågeltornskampen Sässman-området. Tillsammans med Bollnäs fågelklubb.

5/5 HOFORS-TORSÅKER Fågelskådningens dag
Fågelpromenad vid Bysjön under Lennart Risbergs ledning. Samling vid fågeltornet kl 18. Ta med fika.

5/5 GÄVLE Fagning Storåkersbacken Kom med och gör ängen fin efter vintern! Ta med fika och gärna egen kratta. En härlig vårdag att se fram emot! Kl 10-15, samåkning från Konserthuset kl 09.30. Per Olof Erickson 073-035 85 42.

7/5 HANEBO Städkväll vid Hanebos stuga Kölberget. Efter städningen fikar vi och beskådar den vackra utsikten över Myckelängarna. Med lite tur kanske vi får höra årets första gök. Samåkning från ICA parkeringen kl 18. Ta med fika. Kent 070 3501992

12/5 HUDIKSVALL Vårstädning på Håsta äng kl 13
Vi hjälps åt att göra ängen vårfin. Redskap finns att låna. Ta gärna med fikakorgen! Håsta äng, Hästhagsv.

12/5 VOXNALEN Fåglar vid Sässman. Tillsammans med Bollnäs fågelklubb.

13/5 HOFORS-TORSÅKER Invigning av Fäbods naturreservat Det är föreningens slätteräng som nu blivit reservat. Invigningen äger rum kl 16-19. Kl. 16-18 sker olika aktiviteter som vandringar med tema växter, fåglar, mossor och lavar. Det blir också demonstration av slätter och gamla kartor över området. Kl 18 invigs reservatet av landshövding Per Bill.

14/5 NORDANSTIG Fågelvandring Ornnäset i Strömsbruk. Samling vid reningsverket kl 18. Ansvarig: Ragnar Svensson 070 3924029

18/5 HANEBO Fagning av ängen Stugubacken. Vi städar och stängslar ängen inför fårens ankomst. Samåkning från ICA parkeringen kl 10. Ta med fika! Kent 070 3501992

22/5 SANDVIKEN Bioblitz. Långängarnas naturreservat Följ med på naturvandringar och inventeringar på olika teman som fåglar, fjärilar, blommor, mossor och lavar. Få fototips och ängsfröpåsar, gör ett herbarium av ännu icke rödlistade arter och ta Naturfalken - "simborgarmärke" för arter. Ta med hela familjen och håva vattendjur eller teckna arter med skojiga namn. Se hela programmet på www.biomfdag.se Lotta Delin 0730-69 66 44

25/5 SÖDERHAMN Biologiska mångfaldens dag är den 22/5, men vi firar den 25/5. **Ålsjön** Samling vid P kl 10. En fantastisk mångfald erbjuds. Vi får hjälpas åt med kunskapen.

2/6 HANEBO Utflykt Norsängesudden En försommar-promenad efter Bergvikens N. strand ut till udden med en ca 200 år gammal skog som nu är nyckelbiotop. Samåkning vid ICA parkeringen kl 10. Kent 070 3501992

Naturnatta Gävleborg och Dalarna

5/6 NORDANSTIG Grillning vid Sindra Harmånger. Samling vid ICA Harmånger kl 20. Ansvarig: Torsten Hansson 070 2657044

5/6 SÖDERHAMN Samling Ålsjöparkeringen kl 21. Ordentliga kläder och skor. Fika medtas! Kontakt: Christina Åström 070 2024732

5/6 VOXNADALEN Se hemsida och Facebook.

5/6 GAGNEF kl 20 Gråns och Gruvhagen Dalviks kvarn, Djurås. Naturnatta firar vi i år genom att vandra ca 4 km i området längs älven norr om Överbacka, Djurås. Området består av lövskog och betesmarker, som alltid lockar sjungande fåglar.

5/6 LEKSAND Lyssna efter nattsångare! Vi går runt Limsjön för att lyssna till kvällen/nattens ljud. Samling i Norsbro kl 21. Kontakt: Staffan Müller 070 3222345 leksand.naturskyddsforeningen.se Samarrangemang med Leksands fågelklubb.

5/6 MALUNG-SÄLEN Vi lyssnar efter nattskärror på Haftahedarna.

5/6 MORA Fux-Andersknallar- na på Solleröskogen. Vandring till en skog där intressanta naturvårdsbränningar gjordes 2017. Samåkning från Kajen i Mora kl 19. Ca en timmes bilresa enkel väg. Matsäck. De som vill övernatta tar med tält/sover under bar himmel. Guide: Lars Ambrosiusson. Lillian 070 2739155

5/6 ORSA Ivarsnäs. Samåkning kl 20.30 från Willys P. Matsäck. Kontakt: Birgitta Blomberg Quintino 076 7862150 Ewa Andersson 0250 41721.

5/6 RÄTTVIK Vandring i Ladriket Gärdssjö. Samling vid Torget kl 18 för samåkning. Kontaktperson Teresia Holmberg 070 3000291

5/6 SÄTER kl 18-23. Samling Gruvplan nedgång till Säterdalen kl 18. Guidad tur. Förtäring medtages.

Alla arrangemang sker i samarbete med Studieförbundet, vårt studieförbund.

Ansvarig utgivare: Stig Hammarsten, 070-588 52 43 hammarstenstig@gmail.com
Redaktör & layout: Lillian Lundin Stöt, 070-273 91 55

Bidra med material till kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se Utgivningsplan:

Manusstopp	5 jan	1 mars	3 maj	10 aug	18 okt
Utgivning	6 feb	3 april	5 juni	11 sept	20nov

Naturskyddsföreningen
Kansli Gävle-Dala